

IN DE SERIE
NIEUWE MUZIEK

ntr: 65
Zaterdag
Matinee
grenzeloos nieuwsgierig

19 SEPTEMBER 2026 | 14.15-16.30 UUR

Steve Reich 90 met Colin Currie Group

Colin Currie Group

Colin Currie slagwerk en muzikale leiding

Steve Reich 1936

Clapping Music for two musicians clapping (1972)

Two Pianos (2020) **NEDERLANDSE PREMIÈRE**

Radio Rewrite for ensemble (2012)

I. - II. - III. - IV. - V.

Double Sextet for ensemble (2007)

I. - II. - III.

pauze

Quartet for 2 pianos and 2 vibraphones (2013)

I. - II. - III.

In All Your Ways for large ensemble (2026)

opdrachtwerk NTR ZaterdagMatinee i.s.m.

Barbican Centre, Avex Classics International Inc.,

Cal Performances, UC Berkeley, Carnegie Hall,

Philharmonie de Paris, Edinburgh International

Festival, Elbphilharmonie Hamburg, Grafenegg

Festival, Helsinki Festival, Los Angeles Philharmonic

Association en Soundstreams

NEDERLANDSE PREMIÈRE

69

In de Spiegel:
toelichting
Remy Alexander
Spiegelzaal
13.40-14.05 u

Steve Reich 90

met Colin Currie Group

De Colin Currie Group heeft een speciale band met minimal music-pionier Steve Reich sinds het ensemble twintig jaar geleden muziek van hem speelde ter ere van zijn zeventigste verjaardag. Nu viert de Colin Currie Group Reichs negentigste verjaardag met een concert in de NTR ZaterdagMatinee dat aan zijn muziek gewijd is.

Net als vijf jaar geleden, toen het ensemble Reichs vorige jubileum met drie werken luister bijzette, speelt het ensemble een compositie die Reich speciaal voor de gelegenheid geschreven heeft, *In All Your Ways*. Verder brengt het de première van *Two Pianos*, dat Reich in 2020 schreef. Colin Currie onderscheidt twee onderdelen in het programma. Enerzijds zijn dat werken voor ensemble, anderzijds werken voor een 'kamerbezetting': *Clapping Music*, *Two Pianos* en *Quartet*. In de ensemblesstukken voegen zich bij elk volgend stuk in het programma nieuwe musici bij de spelers op het podium. Datzelfde gebeurt in de werken voor een kleinere bezetting. 'Het concert werkt toe naar *In All Your Ways*', aldus Currie. 'Dat is het meest omvangrijke werk zowel in het aantal spelers op het podium als qua ideeënrijkdom.'

Clapping Music

Steve Reich schreef *Clapping Music* als reactie op de eerste tournee van zijn ensemble door Europa. Ze reisden van concert naar concert met instrumenten en apparatuur die alles bij elkaar zo'n duizend kilo wogen. Bij wijze van contrast wilde hij twee mensen op het podium muziek laten spelen waarbij ze alleen hun eigen lichaam zouden inzetten. Hij had daarvoor faseverschuiving willen gebruiken, een techniek die hij toen in zijn muziek toepaste. Daarbij schuift een ritmisch

'Het concert werkt toe naar *In All Your Ways*, het meest omvangrijke werk, zowel in het aantal spelers op het podium als qua ideeënrijkdom.' – Colin Currie

patroon langzaam vooruit ten opzichte van een onderliggend, vast patroon. Reich vond de complexiteit van faseverschuiving in tegenstrijd met de eenvoud van twee musici die ritmes klappen en kwam met de volgende oplossing: na een aantal maten synchroon klappen,

Steve Reich

schuift een van de twee een tel door. Dat proces herhaalt zich tot ze weer samenvallen. De techniek zou hij later onder meer toepassen in *Music for 18 Musicians*.

Two Pianos

Two Pianos is in wezen een koraal waarin Steve Reich de hoketus-techniek gebruikt om het materiaal over twee piano's te verdelen. Hij schreef het voor Lisa Kaplan, oprichter en pianiste van het ensemble Eighth Blackbird, en componist en pianist Nico Muhly. Hoewel hij de compositie in september 2020 voltooide, vindt de première pas tijdens deze concertreeks plaats. Volgens Colin Currie geeft de muziek een beeld van de gedachten die Reich op dat moment gehad moet hebben over harmonieën. 'Zowel in *Traveler's Prayer* en *In All Your Ways*, die daarop volgden, zijn heel duidelijk rijkere, vaak dissonante akkoorden hoorbaar. Het lijkt erop dat hij in *Two Pianos* op zoek was naar een nog nadrukkelijker manier om spanning in de akkoordengangen op te bouwen, alvorens uit te komen bij de verlossing.'

Radio Rewrite

Radio Rewrite ontstond na een ontmoeting van Steve Reich met Radiohead-gitarist Jonny Greenwood in Krakow, die daar Reichs *Electric Counterpoint* uitvoerde (Jonny Greenwood gaf een uitvoering van dit werk in het Matineeconcert van 16 mei jl., red.). Daarin speelt een elektrisch gitarist live een melodie over lagen die van tevoren opgenomen zijn. Na een gesprek met Greenwood verdiepte Reich zich in de opnamen van Radiohead, en besloot hij een nieuw stuk in vijf delen te schrijven op basis van akkoorden-gangen en melodiefragmenten van twee nummers, *Everything in its Right Place* en *Jigsaw Falling into Place*. Hij verwerkte het materiaal uit *Jigsaw* in de snelle delen één, drie en vijf. De langzame delen twee en vier zijn gebaseerd op het materiaal uit *Everything*. 'Soms hoor je de originelen erin terug, en soms niet', zegt hij.

Double Sextet

Een van de technieken die Steve Reich meenam uit het bestuderen van muziek uit West-Afrika en Bali was het verschijnsel van in elkaar grijpende ritmes. Daarmee kan hij patronen in zijn muziek weven. Die verstrengeling van ritmische en melodische lijnen is steeds onderdeel gebleven van zijn composities. Het is een techniek die hij

'Vlak voor *In All Your Ways* schreef ik twee stukken die religieuze teksten op muziek zetten voor stemmen en ensemble. Ik baseerde me op de teksten voor zowel hun syllabische structuur als hun betekenis. Voor dit nieuwe stuk wilde ik een vergelijkbare tekst, ook al waren er geen zangers.' – Steve Reich

vaak toepast door spelers van tevoren een of meer partijen te laten opnemen waar ze live een laatste lijn overheen spelen. Dit werd een vast onderdeel van zijn 'Counterpoint' composities, zoals *Electric Counterpoint* en in *Different Trains* en *Triple Quartet*, stukken die hij voor strijkers schreef. *Double Sextet* is geschreven voor twee identieke ensembles, die naast strijkers en blazers bestaan uit piano en vibrafoon. De toetsinstrumenten leggen het ritmische basispatroon, waar de andere instrumenten op voortbouwen. Met deze

meer gevarieerde bezetting gaf hij de muziek een grotere rijkdom en variatie in de klankkleur. De twee ensembles haken in hun melodieën ritmisch in elkaar. Zoals wel vaker gaf hij het een symmetrische vorm: snel-langzaam-snel. *Double Sextet* is een van de meest swingende werken van Steve Reich, dat ook in het langzame deel danst. Hij ontving er in 2009 de Pulitzerprijs voor muziek voor.

Quartet

Steve Reich schreef *Quartet* voor de Colin Currie Group en droeg het op aan Currie zelf. Het kwartet bestaat uit twee piano's en twee vibrafoons. Reich schrijft over de compositie: 'Als je in de context van klassieke concertmuziek spreekt van een 'kwartet', dan wordt doorgaans aangenomen dat het om een strijkkwartet gaat. Het kwartet dat in veel van mijn werk een centrale rol heeft gespeeld, is dat van twee piano's en twee slagwerkinstrumenten, naast het strijkkwartet overigens. Als kwartet, maar ook in een uitgebreide versie, met meer piano's en meer percussie, is het te horen in *The Desert Music*, *Sextet*, *Three Movements*, *The Four Sections*, *The Cave*, *Dance Patterns*, *Three Tales*, *You Are (Variations)*, *Variations for Vibes*, *Pianos and Strings*, *Daniel Variations*, *Double Sextet* en *Radio Rewrite*. In *Quartet* is het gewoon de kerngroep: twee piano's en twee vibrafoons. Het is een van de complexere stukken die ik geschreven heb. De toonsoort verandert vaak en met enige regelmaat wordt de voortgang onderbroken om even te pauzeren, of nieuw materiaal in te brengen. De moeilijkheidsgraad van de afzonderlijke partijen is niet bijzonder hoog, maar het vraagt wel veel virtuositeit in het samenspel.' Het stuk bestaat uit drie delen: snel, langzaam, snel. In het langzame deel introduceert Reich samenklanken die je gewoonlijk niet in zijn muziek tegenkomt.

In All Your Ways

De titel *In All Your Ways* is ontleend aan de zesde regel uit het derde hoofdstuk van het bijbelboek Spreuken: 'Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken.' Colin Currie noemt het een prachtige, energieke en euforische finale van het concert. 'Die vier woorden vormen de basis van een lied dat alleen instrumentaal gespeeld wordt', zegt Currie. 'Het is een methode die hij al in *Tehillim* toe-

paste. Hij vond de muziek door de eerste woorden van die tekst uit te spreken. Hij zette het ritme om in een melodie. Daar gaat hij in dit stuk op door. Hij gaat uit van die vier noten, maar verschuift de nadruk of zet het om in een trioool. Zo maakt hij van de kern een complex ritmisch systeem. Daarmee slaat hij een volkomen nieuwe weg in. Bovendien heeft hij de canons, die in veel van zijn muziek een rol spelen, grotendeels achter zich gelaten. Verder wisselt hij het tempo veel vaker en sneller dan voorheen. De tekst komt dan wel uit de bijbel, maar ik zou het eerder spiritueel dan religieus noemen. De muziek klinkt eerder als een uiting van dankbaarheid. Er trekt een warme gloed doorheen. Je zou het kunnen zien als een gebed, maar terwijl *A Traveler's Prayer*, dat hij vijf jaar geleden voor ons schreef, zachtmoedig en naar binnen gekeerd was, is *In All Your Ways* een feestelijke uitbarsting van emoties.'

René van Peer

Colin Currie Group

Uitvoerenden

Colin Currie | slagwerk en muzikale leiding

- slagwerker: solist, kamermusicus, ensembleleider en dirigent
- artistiek leider van Colin Currie Group; gastdocent Royal Academy of Music voor ensembles voor moderne muziek
- curator van de tentoonstelling *Steve Reich at 90* in The Glasshouse International Centre for Music en een aan Reich gewijd concertweekend in oktober in The Barbican
- heeft gewerkt met o.a. BBC Symphony Orchestra, New York Philharmonic, Koninklijk Concertgebouworkest, Orchestre Philharmonique de Radio France en London Philharmonic Orchestra
- ontving Instrumentalist Award van Royal Philharmonic Society 2015
- bracht werken in première van o.a. Steve Reich, Louis Andriessen, HK Gruber, James MacMillan, Mark-Anthony Turnage, Brett Dean, Julia Wolfe, Kalevi Aho, Guillaume Connesson, Einojuhani Rautavaara, Harrison Birtwistle en Elliott Carter
- maakte cd-opnamen met werken van Reich en andere hedendaagse componisten; in april van dit jaar verscheen cd met Reichs *Sextets* met Colin Currie Group
- **EERDER IN DE MATINEE** L. Andriessen *Tapdance* (2014); Reich *Tehillim*, *Traveler's Prayer*, *Music for 18 Musicians* (2021)

Colin Currie Group

- gespecialiseerd in de muziek van Steve Reich; samengesteld voor uitvoering van *Drumming* t.g.v. viering van Reichs zeventigste verjaardag bij BBC Proms 2006; in de jaren erna vertolkte Colin Currie Group *Drumming* wereldwijd
- 'Beter heb ik het nooit gehoord', aldus Reich over hun uitvoeringen
- sindsdien is hun repertoire uitgebreid met onder meer Reichs *Music for 18 Musicians*, *Sextet*, *Tehillim*, *Music for Pieces of Wood*, *Traveler's Prayer* en *Quartet*
- bij het Edinburgh Festival 2019 debuteerde het ensemble met *Glorious Percussion* van Goebaidolina met BBC Scottish Symphony Orchestra
- het programma van vanmiddag ging 28 augustus in première tijdens het Edinburgh International Festival en zal na vandaag nog worden uitgevoerd in Toronto, New York, Londen, Berkeley, Parijs en Los Angeles
- **EERDER IN DE MATINEE** Reich *Tehillim*, *Traveler's Prayer*, *Music for 18 Musicians* (2021)

slagwerk Owen Gunnell, Adrian Spillett, George Barton, Catherine Ring **fluit** Rowland Sutherland, Helen Whitaker **klarinet** Emma Burgess, Michelle Hromin **viool** Jonathan Morton, Clio Gould **altviool** Nicholas Bootiman **cello** Robin Michael, Clare O'Connell **piano** Philip Moore, Siwan Rhys **elektrische basgitaar** Peter Wilson **geluidstechniek** Ian Dearden, Jonathan Green

Help mee

en waarborg het unieke karakter en
de hoge kwaliteit van de Matinee.

Uw steun is harder nodig dan ooit!
Word Vriend of Genoot. Of overweeg
de Stichting Vrienden van de Matinee
op te nemen in uw testament.

vriendenvandematinee.nl

Vrienden
van de Matinee

Programmering en productie NTR ZaterdagMatinee

ARTISTIEK PROGRAMMEUR Frank Veenstra | CASTING CONSULTANT Christian Carlstedt
PRESENTATIE NTR ZATERDAGMATINEE, NPO KLASSIEK Hans Haffmans | PRODUCTIE Zane Gerenberga,
Dominique Slegers, Anita Wijnen | GELUIDSTECHNIEK PME-técnica/Koen Keevel
MARKETING & COMMUNICATIE Jorieke de Fretes, Renske Homans, Mary Fan Zandkamp
REDACTIE/VORMGEVING PROGRAMMABOEKJES, INTERNET Philip Leussink | RADIOREDACTIE Myrthe van Dijk
MUZIEKREGIE Rond Ford | HOOFDREDACTIE NTR KLASSIEK Makira Mual
FINANCIËLE ADMINISTRATIE NTR & Stichting Omroep Muziek

Colofon

UITGAVE NTR Klassiek | TEKST René van Peer | FOTOGRAFIE Frances Marshall, Jennifer Taylor
ART DIRECTION Norbert Croonenberg | DRUK Ten Herkel Grafisch Compleet
© 2026 NTR ZaterdagMatinee, Hilversum